

ВИЩІЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«Університет імені Альфреда Нобеля»

**ПРОГРАМА
ДО ВСТУПНИХ ВИПРОБУВАНЬ
НА НАВЧАННЯ
ЗА ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЮ ПРОГРАМОЮ**

«Міжнародні економічні відносини»

другого (магістерського) рівня вищої освіти

Затверджено на засіданні
Приймальної комісії
Протокол № 5 від «12» квітня 2023 р.

Дніпро
2023

Програма вступних випробувань на навчання за освітньо-професійною програмою «Міжнародні економічні відносини», другого (магістерського) рівня вищої освіти / А.О. Задоя, Е.М. Лимонова. – Д: вид-во університету імені Альфреда Нобеля, 2023. – 9 с.

Укладачі: А.О. Задоя, д.е.н., проф.
Е.М. Лимонова, к.е.н., доц.

Комплекс методичних матеріалів обговорено і ухвалено на засіданні кафедри глобальної економіки, протокол № 8 від 23 березня 2023 р.

Відповідальний за випуск: А.О. Задоя, д.е.н., проф., зав. кафедри глобальної економіки

ЗМІСТ

1. Загальні положення.....	3
2. Змістовна програма вступного випробування.....	3
3. Критерії оцінювання результатів вступних випробувань.....	5
4. Література.....	7

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Мета фахових вступних випробувань – з'ясування рівня теоретичних знань та практичних навичок осіб, які виявили бажання навчатися за програмою магістра за спеціальністю 292 «Міжнародні економічні відносини», а також виявлення схильності до ведення науково-дослідницької та пошуково-аналітичної роботи для визначення здатності вступників засвоювати відповідні фахові навчальні програми.

До випробувань допускаються особи, що мають диплом бакалавра за спеціальністю «Міжнародні економічні відносини» або «Міжнародна економіка». Випробування проходить у формі тестування та письмової відповіді з фахових дисциплін та передбачає з'ясування рівня теоретичних знань та відповідності цих знань вимогам освітньо-професійної програми за напрямом «Міжнародні економічні відносини»

Крім того, враховується середній бал з додатку до диплома бакалавра, участь в олімпіадах з професійно орієнтованих дисциплін, наявність опублікованих праць науково-дослідницького характеру.

Програма співбесіди охоплює дисципліни:

1. Міжнародні економічні відносини.
2. Міжнародна інвестиційна діяльність.
3. Міжнародний маркетинг.
4. Міжнародні фінанси.

Під час підготовки до вступного випробування рекомендується користуватися літературою, список якої наведено наприкінці комплексу матеріалів.

Під час проведення вступних фахових випробувань на навчання за програмою магістра, спеціаліста екзаменаційна комісія визначає ступінь готовності вступника до опанування програмного матеріалу.

Вступні випробування проводяться з усіма претендентами стосовно зарахування на навчання за програмою магістра, спеціаліста. Під час екзамену вступник повинен дати максимально повні відповіді. Кожен член екзаменаційної комісії оцінює якість кожної відповіді, фіксуючи своє рішення письмово.

1. ЗМІСТОВНА ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

РОЗДІЛ 1. МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ

1. Міжнародний поділ праці: сутність, фактори та форми.
2. Систематизація країн світу. Механізми взаємодії національних економік.
3. Міжнародна економічна діяльність: сутність, суб'єкти та форми.

4. Види та показники міжнародної торгівлі. Основні види посередницьких операцій.
5. Торгова політика: сутність, напрями, інструменти.
6. Інвестиції в системі міжнародного руху капіталу. Міжнародний інвестиційний ринок, його структура та особливості розвитку.
7. Міжнародний кредит: форми та функції.
8. Міжнародна трудова міграція: сутність, види та етапи розвитку.
9. Сутність і фактори розвитку міжнародної регіональної інтеграції.
10. Глобалізація світової економіки. Суперечливість процесу глобалізації: прогресивні та негативні наслідки.

РОЗДІЛ 2. “МІЖНАРОДНА ІНВЕСТИЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ”

1. Особливості та принципи міжнародної інвестиційної діяльності
2. Прямі та портфельні інвестиції
3. Міжнародна інвестиційна інфраструктура
4. Міжнародна підприємницька інвестиційна діяльність та її економічна ефективність
5. Форми та методи державного управління
6. Особливості іноземного інвестування в Україні
7. Міжнародний ринок акцій
8. Міжнародний ринок облігацій
9. Похідні цінні папери на міжнародному ринку
10. Індекси фондового ринку та інвестиційні рейтинги
11. Управління портфелем міжнародних інвестицій

РОЗДІЛ 3. “МІЖНАРОДНИЙ МАРКЕТИНГ”

1. Сутність та особливості міжнародного маркетингу. Фактори стимулювання входження підприємства в зовнішній ринок. Організація маркетингу на зовнішньому ринку. Методи оцінювання ефективності міжнародної маркетингової діяльності.
2. Складові зовнішнього середовища міжнародного маркетингу. Критерії оцінювання факторів середовища міжнародного маркетингу. Види та оцінювання ризиків.
3. Соціально-культурне середовище міжнародного маркетингу. Залежність плану міжнародного маркетингу від моделей поведінки споживачів у різних країнах. Соціальний статус споживачів у різних країнах. Індекс статусу Колмена.
4. Міжнародне політико-правове середовище: політичний клімат, уряд, національний суверенітет, національна безпека, добробут і престиж, групи тиску, втручання уряду в бізнес, захист внутрішнього ринку, нетарифні бар'єри, умови власності, умови діяльності, субсидій.

5. Міжнародні маркетингові дослідження: джерела, етапи, методи та особливості.
6. Вибір зарубіжних ринків та моделі входження в зовнішній ринок.
7. Життєвий цикл товару (ЖЦТ) на міжнародному ринку та його особливості. Стандартизація і диференціація товару. Варіанти міжнародної товарної політики.
8. Міжнародні канали розподілу.
9. Міжнародні маркетингові комунікації: інструменти, особливості, чинники.
10. Чинники, що визначають цінову політику фірми на міжнародному ринку. Цінові стратегії на міжнародному ринку.

РОЗДІЛ 4. “МІЖНАРОДНІ ФІНАНСИ”

1. Сутність, структура, етапи розвитку та система міжнародних фінансів.
2. Глобалізація світового фінансового середовища. Світові фінансові кризи.
3. Заборгованість у системі міжнародних фінансів: сутність, основні причини, види та показники. Міжнародний валютний фонд, структура органів управління, формування капіталу та позикових ресурсів. Кредитні механізми та види кредитної діяльності МВФ.
4. Світова валюто-фінансова система та етапи її еволюції.
5. Фінансова і монетарна політика Європейського валутного союзу. „План Делора”. Маастрихтський договір. Центральні курси та граници ймовірних коливань валют у межах Європейського валутного механізму.
6. Міжнародні розрахунки та їх організаційні засади.
7. Платіжний баланс як підсумковий показник світогосподарських зв’язків країни. Економічний зміст платіжного балансу. Баланси міжнародних розрахунків. Розрахунковий баланс. Баланс міжнародної заборгованості. Фактори, які впливають на стан платіжного балансу.
8. Світовий фінансовий ринок та його структура.
9. Валютні ринки та валютні операції.
10. Міжнародний фондовий ринок. Діяльність фондових бірж на міжнародному ринку цінних паперів. Біржі, які функціонують на фондовому ринку України та проблеми виходу їх на міжнародну арену.

3. КРИТЕРІЙ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТИВ ВСТУПНИХ ВИПРОБУВАНЬ

- 3.1. Для конкурсного відбору при прийомі для здобуття освітнього ступеню магістра – проводяться вступні екзамени за фаховими дисциплінами відповідно до програм вступних випробувань.

Фахове випробування має на меті визначити встановити відповідність рівня теоретичних знань та практичної підготовки здобувачів вимогам кваліфікаційної характеристики фахівця та освітньо-професійної програми за спеціальністю «Міжнародні економічні відносини» освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр».

У процесі екзамену комісія повинна оцінити:

1. Системність мислення, вміння пов'язувати окремі проблеми чи частини явища в єдине ціле.

2. Вміння логічно та послідовно викладати свої думки.

3.1. Обсяг знань з міжнародних економічних відносин, міжнародних фінансів, міжнародного маркетингу та міжнародної економічної діяльності України.

Оцінка за результатами вступного екзамену виставляється за 200-балльною шкалою.

3.2. Для вступників на навчання для здобуття ступеня магістра на основі здобутого ступеня (освітньо-кваліфікаційного рівня) вищої освіти НРК6(бакалавра) обов'язковими є єдине фахове вступне випробування (ЄФВВ) та єдиний вступний іспит (ЄВІ), який поєднує тест загальної навчальної компетентності та тест з іноземної мови. ЄФВВ та ЄВІ проводяться Українським центром оцінювання якості освіти відповідно до законодавства.

3.3. Для вступу на навчання для здобуття ступеня магістра на основі здобутого ступеня (освітньо-кваліфікаційного рівня) вищої освіти НРК7(магістра, спеціаліста) обов'язковими є вступний екзамен з іноземної мови та фахове вступне випробування, які проводяться в Університеті.

3.4. Конкурсний бал для вступу на навчання для здобуття ступеня магістра розраховується за такою формулою:

$$\text{Конкурсний бал (КБ)} = 0,2 \times \Pi_1 + 0,2 \times \Pi_2 + 0,6 \times \Pi_3,$$

де

Π_1 – оцінка тесту загальної навчальної компетентності ЄВІ;

Π_2 – оцінка тесту з іноземної мови ЄВІ;

Π_3 – оцінка ЄФВВ або оцінка фахового екзамену в передбачених цими Правилами випадках.

Таблиця переведення тестових балів ЄВІ до шкали 100-200 наведена в додатку 7 до Правил прийому.

Таблиця переведення тестових балів ЄФВВ до шкали 100-200 за окремим додатком Українського центру оцінювання якості освіти.

4. ЛІТЕРАТУРА
 за окремими дисциплінами
Rозділ „Міжнародні економічні відносини”

Основна

1. Міжнародні економічні відносини: навчальний посібник [Електронний ресурс]. Частина 1 / А.О. Задоя, А.С. Магдіч, О.А. Задоя. Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2022. 142 с. (<http://ir.duan.edu.ua/handle/123456789/3847>).

2. Міжнародні економічні відносини: навчальний наочний посібник для студентів першого (бакалаврського) рівня спеціальності 073 «Менеджмент» освітньої програми «Менеджмент і бізнесадміністрування» / КПІ ім. Ігоря Сікорського; уклад.: В.В. Дергачова, К.О. Кузнєцова, І.М. Манаєнко, В.А. Мельникова, О.С. Ченуша – Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. 340 с.

3. Гуткевич С.О. Міжнародна економіка: підруч. / С.О. Гуткевич, М.Д. Корінько, Ю.М. Сафонов. 3-е вид., перероблене та доповнене. – Вид-во «Діса Плюс», 2021. 428 с.

4. Сучасна міжнародна економіка: Підручник / За ред. В.М. Тарасевича. Дніпро: ПБТ «Економіка», 2019. 386 с.

5. Світова економіка: Підручник / За ред. О.І. Шниркова, В.А. Мазуренка, О.І. Рогач. – К.: ВПЦ «Київський університет», 2018. – 616 с.

Додаткова

1. Кібік О. М. Міжнародна економіка : навчально-методичний посібник / О. М. Кібік, К. С. Нестерова, Ю. В. Хаймінова. - Одеса : НУ "ОЮА", 2020. - 85 с.

2. Міжнародна економіка: основні поняття [Електронний ресурс] : навч.-метод. посібник / П. Г. Перерва [та ін.] ; Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". – Електрон. текст. дані. – Харків, 2020. – 37 с. – URI: <http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/49548>.

3. Савельєв Є. В. Міжнародна економіка: теорія міжнародної торгівлі і фінансів: Підручник для магістрів з міжнародної економіки. – Тернопіль: Економічна думка, 2000. 450 с.

4. Задоя О.А. Зміна впливу економічних циклів на економіку України / О.А. Задоя // Нобелівський вісник. 2018. №1(11). С.39-44.

5. Central Intelligence Agency. The World Factbook [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/up.html#top> – вільний. Мова англ.

6. Статистичний довідник України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/> – вільний. Мова укр.

7. Національний банк України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://bank.gov.ua/> – вільний. Мова укр.

8. International Monetary Fund [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.imf.org/external/index.htm> - вільний. Мова англ. The World Bank [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.worldbank.org/> - вільний. Мова англ.

9. United Nations [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.un.org/> - вільний. Мова англ.

10. World Trade Organisation [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.wto.org/> - вільний. Мова англ.

Розділ „Міжнародна інвестиційна діяльність”

Основна

1. Задоя А.О. Міжнародна інвестиційна діяльність: навчальний посібник [Електронний ресурс] / А.О. Задоя. – Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2018. – 122 с. – Режим доступу: <http://ir.duan.edu.ua/handle/123456789/1172>

2. Кочкодан В.Б. Міжнародна інвестиційна діяльність: Конспект лекцій. Івано-Франківськ: ІФНТУНГ, 2020. 150 с.

3. Кочкодан В.Б. Міжнародна інвестиційна діяльність: методичні вказівки для самостійного вивчення дисципліни. Івано-Франківськ: ІФНТУНГ, 2020. 86 с.

4. Майорова Т.В. Інвестиційна діяльність: Підручник. Київ: ЦУЛ, 2019. 472 с.

Додаткова

1. Міністерство закордонних справ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: URL:<http://mfa.gov.ua/ua>

2. OECD Investment Policy Reviews: Ukraine 2016. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: URL:<http://www.keepeek.com/Digital-Asset-Management/oecd/finance-and-investment/oecd-investment-policy-reviews-ukraine-2016>

3. Euromoney's Country Risk Rankings [Електронний ресурс]. – Режим доступу: URL:<http://www.euromoney.com>.

4. Economist Group. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: URL:<http://www.economistgroup.com>

5. Institutional Investor. Офіційний сайт [Електронний ресурс]. – Режим доступу: URL:<http://www.institutionalinvestor.com>.

6. Moody's Investor Service [Електронний ресурс]. – Режим доступу: URL:<http://www.moody's.com>.

7. Звіт Transparency International Corruption Perceptions Index [Електронний ресурс]. – Режим доступу: URL:<http://www.transparency.org/country/>

8. Индекс глобальной конкурентоспособности. [Гуманитарная энциклопедия](#) [Электронный ресурс] // Центр гуманитарных технологий, 2006–2016. Режим доступу: URL:<http://gtmarket.ru/ratings/global-competitiveness-index/info>
9. FORBES Украина[Електронний ресурс]. – Режим доступу: URL:<http://forbes.net.ua>
10. Index of economic freedom 2015. HeritageFoundation [Електронний ресурс]. – Режим доступу: URL:<http://www.heritage.org/index>
11. The Global Competitiveness Report 2015-2016 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: URL: <http://www.weforum.org/reports>
12. Европейский Банк Реконструкции и развития(ЕБРР)[Електронний ресурс]. – Режим доступу: URL: <http://www.ebrd.com/ru/home.html>
13. Закон України «Про режим іноземного інвестування» №93/96 ВР від 19.03.96 р. зі змінами й доповненнями. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/>.
14. Закон України «Про інвестиційну діяльність» №1560-XII від 18.09.91 р. - Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/>.
15. The World Bank. Режим доступу: <http://data.worldbank.org/indicator/NY.GDP.MKTR.KD.ZG?page=6>

Розділ „Міжнародний маркетинг”

Основна

1. Міжнародний маркетинг : підручник / за заг. ред. А.А. Мазаракі, Т.М. Мельник. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2018. 448 с.
2. Міжнародний маркетинг [Електронний ресурс]: навчальний посібник / Т. В. Шталь, І. Е. Астахова, В. О. Козуб. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2019. 275 с.
3. Міжнародний маркетинг: навч. посібник / Т. В. Князєва, Ю. П. Колбушкін, С. В. Петровська та ін. – К. : НАУ, 2019. – 164 с.
4. Міжнародний маркетинг: конспект лекцій [Електронний ресурс] : навч. посіб. для студентів спеціальності 075 «Маркетинг», освітня програма «Промисловий маркетинг» / Співаковська Т.В., Царьова Т.О.; КПІ ім. Ігоря Сікорського. – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. – 71 с.

Додаткова

1. Барабанова В.В., Богатирьова Г.А., Маловичко С.В. Міжнародний маркетинг [Текст]: метод. рек. до вивч. дисц./ В. В. Барабанова, Г.А. Богатирьова, С.В. Маловичко; Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського, каф. маркетингу, менеджменту та публічного адміністрування. Кривий Ріг: ДонНУЕТ, 2022. 71 с.

2. Сенишин О. С., Кривешко О. В. Маркетинг : навч. посібник. Львів : Львівський національний університет імені Івана Франка, 2020. 347 с.
3. Даниленко В.І., Боровик Т.В., Калюжна Ю.П., Писаренко С.В. Вплив цінової та збутої політики на конкурентоспроможність підприємства в контексті законодавства ЄС. Економічний, організаційний та правовий механізм підтримки і розвитку підприємництва: колективна монографія; за ред. О. В. Калашник, Х. З. Махмудова, І. О. Яснолоб. Полтава: Видавництво ПП «Астрага», 2019. С. 86-93. URL: <http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/handle/123456789/7196>

Розділ „Міжнародні фінанси”

Основна

1. Задоя А.О. Міжнародні фінансові відносини: навчальний посібник [Електронне видання]. Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2022. 160 с.
2. Макаренко, М., Д'яконова, І. Міжнародні фінанси: навчальний посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2019. 548 с.
3. Madura, Jeff (2018). International Financial Management (13th Edition)
4. Міжнародні фінанси: Навчальний посібник / Мицак О. В., Андрейків Т. Я., Чуй І. Р. Львів: Вид-во Львів. торг.-екон. ун-ту, 2020. 195 с.
5. Paul R. Krugman, Maurice Obstfeld, Marc Melitz (2018). International Finance: Theory and Policy, 11th Edition, 468 р.

Додаткова:

1. Міжнародні фінанси: підручник. / Горбач Л. М., Плотніков О. В. — К.: Видавничий дім «Кондор», 2019. — 528 с.
2. Міжнародні фінанси і фінансовий менеджмент в задачах та прикладах: Навчальний посібник /П. П. Гаврилко та ін. - Львів : Арап, 2020. - 160 с.
3. Грінько, І. М. Міжнародні фінанси [Електронний ресурс]: навчальний посібник для студентів, які навчаються за спеціальністю 051 «Економіка», спеціалізацією «Міжнародна економіка» за денною формою навчання / І. М. Грінько. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 109 с. URL: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/29057>
4. Божидарник, Т., Божидарник Н. Валютні операції: навчальний посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2019. 698 с.
5. CentralIntelligenceAgency. TheWorldFactbook. URL: <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/up.html#top> – вільний. Заголовок з екрану. – Мова англ.
6. Статистичний довідник України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/> – вільний. Заголовок з екрану. – Мова укр.

7. TheWorldBank. URL:
<http://data.worldbank.org/indicator/NY.GDP.MKTP.KD.ZG?page=6> - вільний. – Мова англ.
8. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку. URL:
www.ssmsc.gov.ua/fund/analytics - вільний. – Мова укр.
9. Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері фінансових послуг. URL: <https://nfp.gov.ua/content/informaciya-pro-stan-i-rozvitok.html> - вільний. – Мова укр.
10. Національний банк України. URL:
bank.gov.ua/control/uk/publish/category?cat_id=5802143 – вільний. – Мова укр.
11. Мінфін. URL: <http://index.minfin.com.ua/bank/stat/count.php> – вільний. – Мова укр.
12. InternationalMonetaryFund. URL:
<https://www.imf.org/external/index.htm> - вільний. – Мова англ.

Навчальне видання

Програма вступних випробувань на навчання за освітньо-професійною програмою
 «Міжнародні економічні відносини»
 другого (магістерського) рівня вищої освіти

Підписано до друку Формат 60 X 84/16. Ум. друк. арк. 0, 5
 Оперативна поліграфія. Зам. № . Тираж прим.

Університет Альфреда Нобеля.
 49000, м. Дніпро, вул. Січеславська набережна, 18.

Лист погодження

Випускаючий підрозділ: кафедра глобальної економіки

	<i>Посада</i>	<i>ПІБ</i>	<i>Підпис</i>	<i>Дата</i>
Розробив	Професор	Задоя А.О.		23.03.2023
	Доцент	Лимонова Е.М.		23.03.2023

Затверджено на засіданні кафедри:

Протокол № 8 від 23 березня 2023 р.

Завідувач кафедри

(підпис)

Анатолій ЗАДОЯ

(ПІБ)

Документ узгоджено:

<i>Посада</i>	<i>ПІБ</i>	<i>Підпис</i>	<i>Дата</i>
Проректор з забезпечення якості освітнього процесу	Коробейникова Т.І.		
Директор департаменту дидактики	Онищенко М.Ю.		
Заступник директора департаменту дидактики	Тімофеєнко Л.П.		
Відповідальний секретар приймальної комісії	Бойко Л.Г.		